

СТАНОВИЩЕ

ОТ ДОЦ. Д-Р ПАРАСКЕВА МАНЧЕВА, Д.М.Н.

Член на Научно жури съгласно Заповед №1615/12.09.2019 г.

на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград

Относно: дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ на **Станислава Мартинова Богомилова**, докторант на самостоятелна форма на подготовка в Катедра „Кинезитерапия“, Факултет по Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

На основание чл.9, от ЗРАСРБ, чл.30, ал.3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ чл.4, ал.3 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Решение на ФС на Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ (Протокол №33/09.09.2019 г.) съм избрана за член на Научното жури и определена да представя становище относно дисертационния труд на Станислава Мартинова Богомилова за присъждане на ОНС „Доктор“ по научната специалност „Кинезитерапия“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт.

Тема на дисертационния труд: „Разширеният фитнес като емоционален и терапевтичен метод за редукция на наднорменото тегло“

Научни ръководители: Доц. Гургана Бончева Ненова, доктор

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
ПОЧИТАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Представеният за становище дисертационен труд разглежда тема с медико-социална значимост, която е актуална и предполага многостранни и задълбочени клинични и научно-изследователски знания и умения в областта на кинезитерапията.

КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ БЕЛЕЖКИ: Станислава Богомилова е родена на 19.01.1988 г. в гр. Варна. Висшето си образование „Магистър по Кинезитерапия“ с насоченост към мускулно-скелетни дисфункции завършва през 2011 г. в НСА „Васил Левски“, София. Допълнителните квалификации са в областта на Мануалния лимфен дренаж и Онкорехабилитацията. През периода от март 2014 до февруари 2018 г. е асистент към УС „Рехабилитатор“, а от февруари 2018 г. и досега е асистент в УС „Кинезитерапия“, Катедра „Физиотерапия, рехабилитация, морелечение и професионални заболявания“, Факултет по Обществено здравеопазване на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варна. Участва с доклади в VII-ия Национален конгрес на АФБ (5-7.06.2015), 28-th Annual Assembly of IMAV and 5-th International Meeting of Alumni Club at Medical

University Varna, 13 – 16 May 2018, XXVII-та Международна Научна Конференция за Млади Учени (Благоевград, 14-15 юни 2018), 1st International conference on scoliosis management, Istanbul, Turkey, 12-13 April 2019, XIV-ИЯ Национален конгрес на Българската ортопедична и травматологична асоциация (Варна, 03-06 октомври 2019). Професионалната подготовка на ас. Богомилова се отличава със задълбоченост и отлични преподавателски умения, което е предпоставка за високо качество на нейната работа като изследовател, преподавател и практик в областта на кинезитерапията. Ас. Богомилова е член на Асоциацията на Физиотерапевтите в България (АФБ), ползва английски и руски езици на добро ниво.

ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД: темата на дисертационния труд е както актуална, така и дисертатилна и е обоснована от докторанта чрез поставените в изследването цел и задачи. Разработеният проблем е социално-значим в научен и в практико-приложен аспект и сравнява световния опит с българската действителност на една важна и много потребна на българското Обществено здраве специалност – кинезитерапията.

Задачите на дисертационния труд са насочени към постигане на основната **цел:** да се изследва мястото на фитбола, като емоционален и терапевтичен метод за редуциране на наднорменото тегло при подрастващи. Решаваните задачи са ясно поставени в изпълнение на целта и изпълнението им доказва зададената хипотеза. Изследванията са навременни, а резултатите от тях – полезни и приложими в практиката.

При разработване на дисертационния труд са използвани 149 **литературни източници**, от които 55 на кирилица и 94 на латиница. От техния анализ следва, че преобладаващата част са от последните 5 години, а авторите са изявени специалисти в областта на разглеждания проблем. Използвани са съвременни списания, нормативни актове, етични и стратегически документи.

От литературния обзор се добива представа за добрата осведоменост на докторанта, познаването на проблемите и способността за критично оценяване и използване на наличната информация. Това се вижда и в следващите глави на дисертацията, където литературата се ползва критично при интерпретацията на собствените данни и изводи.

Изложеното показва, че литературният обзор и информационните източници са съвременни и са в достатъчен обем, за да формират точно състоянието на проблема. Решаването му е интерпретирано в обем от 158 стандартни страници в четири глави, 40 таблици, 37 фигури и 8 приложения.

За постигане на поставената цел ас. Богомилова успешно прилага комплекс от изследователски **методи**, които съответстват на поставените задачи и на изследвания обект: антропометрични, социологически (анкетни карти) и статистически методи – статистическа групировка на данните, дескриптивни методи, проверка на статистическите хипотези, корелационен анализ, планиране и организация на представително извадково изследване чрез метода на взаимопроникващите извадки.

Избраните методики са в съответствие с решаваните задачи, дефинираните постановки, приетите допускания при изследването са основателни, а получените резултати и изводите са правилни.

Въз основа на литературния обзор, основателно са формулирани основните задачи на дисертационния труд, изложението отговаря на поставената цел и задачи. В **първа глава** се разглежда медико-социалното съдържание на явлението „затлъстяване“ при деца и подрастващи със задълбочен анализ на проблема. Направен е исторически преглед на този социално-значим проблем, разгледани са стратегически документи в световен и европейски план. Разгледан е понятийният апарат, дефинициите и класификациите, касаещи

затлъстяването и наднорменото тегло. Рисковите фактори са подробно разгледани и представени кинезитерапевтичните практики, които са се утвърдили при решаване на проблема. Първата глава включва още и история, развитие на фитбола, определения и класификации, както и въздействието му върху човешкия организъм и в частност върху затлъстяването. **Втората глава** представя целта, задачите, работната хипотеза, материала, методите и инструментите на изследването, както и тези на авторската кинезитерапевтична методика „Разширен фитбол“. В **трета глава** „Резултати и анализ на изследването“ е представена описателна характеристика на респондентите, разделени в две групи – експериментална и контролна. Представените резултати показват промяна във физическата активност на децата в положителна посока в сравнение с преди започването на програмата. Кинезитерапевтичната методика „Разширен фитбол“ допринася за по-добрата мотивираност на децата за двигателна активност, като същевременно повишава и заинтересуваността на техните родители относно хранителния им режим. Резултатите са коректно описани и добре онагледени. Прецизността на планирането и вестината на изпълнение на задачите са доказателство за значителния теоретичен и практически опит на докторанта в областта на общественото здраве и кинезитерапията.

Дисертационният труд съдържа приноси, които обогатяват научното познание, представляват новост за българската и европейската наука, коригират известни представи и допълват непълнотите в познанията за кинезитерапията при българските пациенти (деца и подрастващи) с наднормено тегло и затлъстяване.

Дисертационният труд е с теоретико-методологични и практико-приложни **приноси**, значими за теорията и практиката.

Резултатите от дисертационния труд могат да бъдат използвани при решаване на проблемите на децата и подрастващите с наднормено тегло и затлъстяване, като крайните резултати са свързани с подобряване на общественото здраве.

Авторефератът напълно отразява представения материал в дисертацията и в достатъчен обем чрез таблици и фигури изразява резултатите от изследванията. Изключително успешно е структуриран разнородният по обем и съдържание изследван материал, като прави много добро впечатление визуализирането му с подходящи фигури и таблици.

По темата на дисертацията ас. Станислава Богомилова е представила участия и публикация, на която е самостоятелен автор, публикувана пълнотекстово в български списания. Направените публикации по количество и качество са достатъчно публични, за да представят някои от резултатите по разработената тема и напълно покриват минималните национални изисквания на Закона за развитие на академичния състав от 2018 г., както и на правилника за приложението му.

Критични бележки нямам. Препоръчвам на докторанта да представи резултатите от дисертацията на национални и чуждестранни форуми, наред с формирането им в монографичен труд. Препоръчвам в спешен порядък ас. Богомилова да състави и публикува две ръководства за приложението на авторската си методика „Разширен фитбол“ – едното адресирано към пациентите на разбираем за тях език, а второто – към кинезитерапевтите-изпълнители на методиката (методично ръководство).

Заклучение: разработеният дисертационен труд от ас. Станислава Мартинова Богомилова по съдържание, обем и структура отговаря на изискванията в Закона за развитие на академичния състав на Република България (2018) и Правилника за неговото прилагане. Авторефератът е написан в съответствие с изискванията и представя адекватно труда на докторанта. Публикациите са в необходимия обем и отразяват резултатите, получени при

настоящото изследване. Ас. Станислава Богомилова притежава образователно-квалификационна степен „магистър“ по кинезитерапия, с богат клиничен, преподавателски изследователски опит в областта на кинезитерапията.

Актуалността и значимостта на разработвания проблем, оригиналната методика на изследване и приносите на дисертационния труд ми позволяват да дам своята **положителна оценка** за присъждане на ОНС „Доктор“ на ас. Станислава Мартинова Богомилова.

15.10.2019 г.
гр. Варна

С уважение:
(доц. д-р Параскева Манчева, д.м.н.)

